

YTTRANDE

S2025/01745

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 25 november 2025

Promemoria Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel

Sammanfattning

SPF Seniorerna anser att det är av stor vikt att en god tillgång till läkemedel säkerställs i såväl normalfall som i tider av brist på läkemedel. Förbundet stöder därför i sin helhet promemorians förslag om fördelning av läkemedel från partihandeln och omfördelning av läkemedel mellan apotek.

Allmänt

Tillgång till läkemedel är en förutsättning för att hälso- och sjukvården ska fungera i normalfall och i kristider. Utan tillgång till de läkemedel som förskrivs drabbas såväl den enskilde användaren som hälso- och sjukvården.

Vi har under flera år haft bristsituationer vad gäller tillgång till läkemedel och det är därför välkommet att förslag nu läggs som kan komma att förbättra situationer för var och en som använder läkemedel genom att möjliggöra såväl fördelning från partihandelsledet som omfördelning mellan apotek. Möjligheterna till detta bör dock begränsas till definierade bristsituationer.

Det är viktigt att de kommande föreskrifterna utarbetats i samverkan med partihandel och apotek för att ge största möjliga styrning till rätt patienter. De måste också ge tydlig vägledning vad som menas med bristsituationer och ge möjlighet till snabba beslut.

SPF Seniorerna

Box 380 63, 100 64 Stockholm [Hornsgatan 172, 117 28]

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

6.1 Fördelning av läkemedel – undantag från en partihandlares leveransskyldighet

SPF Seniorerna stöder förslaget att

- Läkemedelsverket i enskilt fall ska få besluta om undantag från en partihandlares leveransskyldighet, samt att
- undantag ska få beslutas om det är brist eller risk för brist på läkemedel och det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa.

I dag har partihandlare en skyldighet att leverera läkemedel till öppenvårdsapotek och till sjukhusapotek. Att idag vid en bristsituation fördela inkomna beställningar så att till exempel sjukhusapoteken får leveranser för att klara patienter med stort behov, innebär att partihandlaren inte uppfyller sin leveransskyldighet och därmed bryter mot lagen.

Genom att i bristsituation av läkemedel ge Läkemedelsverket möjlighet att besluta om undantag för partihandelns leveransskyldighet ges möjlighet att fördela läkemedel till de patienter som har störst behov.

6.2 Omfördelning av läkemedel – undantag från kravet på partihandelstillstånd

SPF Seniorerna stöder förslaget att Läkemedelsverket i enskilt fall ska få besluta att ett läkemedel får omfördelas mellan öppenvårdsapotek, mellan sjukhusapotek och öppenvårdsapotek och mellan sjukhusapotek om det är brist på det läkemedlet och det är nödvändigt för att skydda människors eller djurs liv eller hälsa.

I dag kan inte omfördelning av läkemedel mellan apotek ske eftersom det krävs ett partihandelstillstånd för detta, vilket apoteken inte har.

Öppenvårdsapotek får enligt lagen om handel med läkemedel bedriva detaljhandel med läkemedel till konsument, till hälso- och sjukvården och till den som är behörig att förordna läkemedel i hälso- och sjukvården.

Sjukhusapoteken får tillgodose läkemedelsförsörjningen till eller inom sjukhuset men inte leverera läkemedel till annat sjukhusapotek eller till ett öppenvårdsapotek.

Med det förslag som nu läggs ges Läkemedelsverket möjlighet att i en bristsituation av läkemedel säkerställa att läkemedel kan omfördelas så att det kommer till användning där det bäst behövs.

I detta ärende har SPF Seniorernas arbetsutskott beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också sakkunnig Thony Björk deltagit.

Maria Larsson
Förbundsordförande

SPF Seniorerna är en av Sveriges största ideella organisationer med närmare en kvarts miljon medlemmar i cirka 750 föreningar över hela landet, samt Sveriges äldsta seniororganisation, bildad 1939. Förbundet är verkligt partipolitiskt och religiöst obundet och organiserar alla som har någon form av pension och deras partner.